

Silkeborg d. 18. juni 2023

Teknik- og Miljøafdelingen
Silkeborg kommune

Bemærkninger til orientering om ansøgning om nedrivning af beboelsesbygning på Høgdalvej 1, 8653 Them

Kulturmiljøet omkring Høgdalsvej har så stor betydning for Silkeborg og Thems historie at det retfærdiggør bevarelse af huset med alle midler. Høgdal fortæller skovens historie, på samme måde som Sejs-Svejbæk fortæller hedens historie og Silkeborg fortæller søernes historie. Foruden udnyttelse af Gudenåens vandkraft, har skovene omkring Silkeborg, og fremstilling af glas, haft så stor betydning for Silkeborgs udvikling, at vi burde bevare de sidste stadig eksisterende kulturmiljøer fra denne historiske tid.

Høgdalvej 1 er ikke lokalplanlagt, men området er dog nævnt i kommuneplanen som bevaringsværdigt kulturmiljø. Desværre er en kommuneplan en størrelse der nærmest kan sidestilles med en skåltale. Når skåltaler er afsluttet, og folk er gået hjem, så er der ofte et andet regelsæt der tager over. Læser man kommuneplanens retningslinjer og redegørelsen for området omkring Høgdalvej, så er intensionerne indlysende og skriger til himlen om at kulturmiljøet skal bevares i sin nuværende form. Dykker man mere ned i kommuneplanens rammer, findes der uheldigvis ikke en kommuneplansramme for Høgdalsvej.

Vi argumenterer ikke for at alle huse på Høgdalvej skal gøres til et museum, men vi er overbevist om at der findes købere til ejendomme som Høgdalvej 1 der er villig til at bo i, og vedligeholde huset i sin oprindelige form. Beliggenheden gør det i øvrigt muligt at huset kan anvendes som fritidsbolig.

Vi er meget glade for at erfare, at der er blevet taget initiativ til SAVE vurdering af Høgdalvej 1, og at resultatet faldt ud det en værdi på 3. Dog er det trist at initiativet tages på baggrund af en anmodning om nedrivning, og at huset ikke er udpeget som bevaringsværdig i kommuneplanen. Vi har ikke tilstrækkeligt kendskab til hvordan sagen kan afgøres til husets fordel hvis Lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer ikke kan bringes til anvendelse, men håber trods alt at der kan findes en løsning.

Det der umiddelbart falder i øjnene er, at huset var sat til salg for en meget høj pris sammenlignet med andre lignende huse i området. Prisen afspejler ikke det faktum, at grunden ikke er særlig stor og huset er lille og tilmed trænger til vedligeholdelse, for derved at nå nutidens boligstandard. Som med så mange andre sager vi har oplevet på det sidste, så kan man fristes til at tro, at prisen var sat med nedrivning for øje, desværre.

Det er svært ud fra billedmaterialet at bedømme husets stand. Men en ting er vis, og det er, at hvis der ikke har været anvendt de rette materialer til vedligeholdelse af huset, vil en fremtidig renovering besværliggøres en del. Umiddelbart ser det ud til at revner ved sokkelstenene skyldes at der er pudset med et cementholdigt produkt, og hvis samme produkt er anvendt til pudsning af tavler, og at overfladen er malet og ikke kalket, så opstår der revner og fugten suges op og ikke ud. Dog må jeg indrømme at tavlen umiddelbart ser ud til at være kalket.

Desværre ser vi at kommunens gamle bindingsværkshuse forsvinder en efter en. Senest Sinding Hovvej 31 (1650), men også Høngevej 34 i Sorring (1777) og Bygaden 64 i Levring (1790). Det blot inden for de sidste par år. Til forskel fra tidligere sager taler vi her om et bevaringsværdigt hus i et bevaringsværdigt kulturmiljø, hvilket må have betydning når den tid kommer hvor der skal træffes en beslutning om evt. bevaring.

Desværre hænger frygten for overtagelsespligt som en bremse for sager som denne, en frygt som vi for tiden arbejder på at få punkteret som en myte, og derved få politikerne til at se mere realistisk på anvendelse af planlovens §14.

Man skal huske at, selvom man er ejer af et hus, er huset stadig kun til låns. I de 283 år som huset på Høgdalvej har eksisteret, har huset været ejet af mange, men skal der kun én ejer til at ende husets eksistens. I dette tilfælde efter 17 års ejerskab.

En sag som denne indikerer tydeligt et behov for at få SAVE-vurderet hele Silkeborg kommune.

Men igen, mange tak for henvendelsen.

Bevaringsforeningen for Silkeborg kommune

v/ Ejgil Prinds – formand

Tlf. 21693555

Mail: prinds@mail.dk